ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШ СОҲАСИДАГИ ДАВЛАТ СИЁСАТИНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ

“Коррупция ва уюшган жиноятчиликка қарши курашиш, шунингдек, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш масалаларини самарали ечиш устувор вазифаларимиздан бири бўлиб қолади”

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Шавкат Мирзиёев

Ўзбекистон Республикасининг “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Қонуни

Ўзбекистон Республикаси Президенти ташаббуси билан ишлаб чиқилган ҳамда 2017 йил 3 январда ушбу лавозимда қабул қилинган биринчи қонун *(6 боб ва 34 моддадан иборат)*

1-боб — **Умумий қоидалар**

2-боб — **Коррупцияга қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи ва унда иштирок этувчи органлар ҳамда ташкилотлар**

3-боб — **Коррупцияга қарши курашиш соҳасида ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтириш**

4-боб — **Коррупциянинг олдини олишга доир чора-тадбирлар**

5-боб — **Коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларни аниқлаш, уларга чек қўйиш, жавобгарликнинг муқаррарлиги**

6-боб — **Якунловчи қоидалар**

Коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий йўналишлари (*Қонуннинг 5-моддаси*)

1. Аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, жамиятда коррупцияга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантириш

2. Давлат ва жамият ҳаётининг барча соҳаларида коррупциянинг олдини олишга доир чора-тадбирларни амалга ошириш

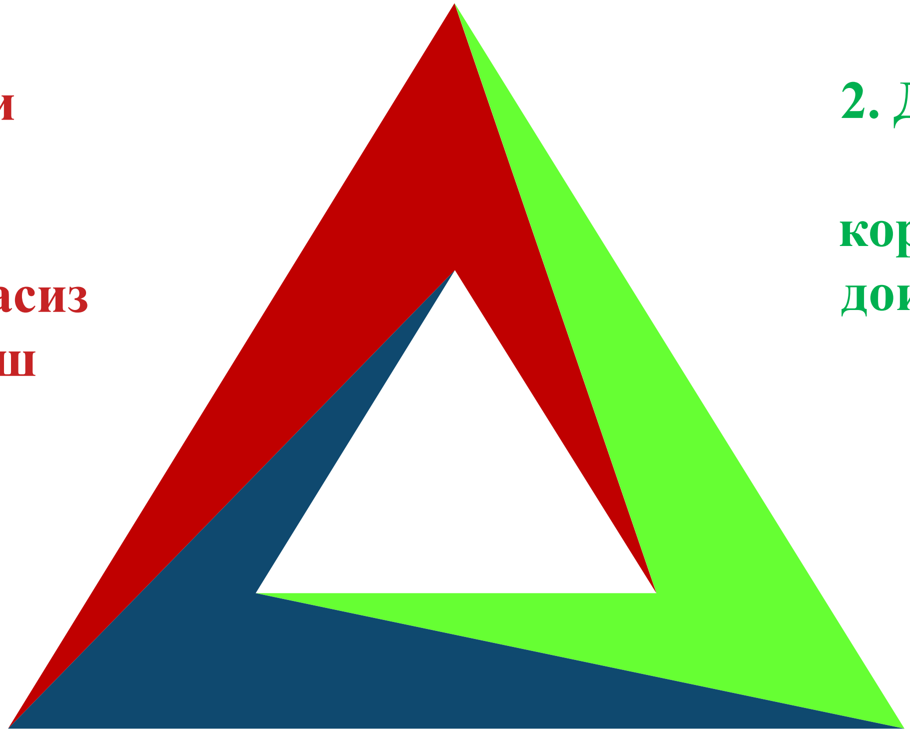

3. Коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларни ўз вақтида аниқлаш, уларга чек қўйиш, уларнинг оқибатларини, уларга имкон берувчи сабаблар ва шарт-шароитларни бартараф этиш, коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларни содир этганлик учун жавобгарликнинг муқаррарлиги принципини таъминлаш

Аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, жамиятда коррупцияга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантириш

- Коррупцияга қарши курашиш бўйича идоралараро комиссияси чора-тадбирларни ишлаб чиқилиши ҳамда амалга оширилишини ташкил этади *(8-модда)*

- Бош прокуратура, ИИВ ва Адлия вазирлиги ҳуқуқий тарғиботга доир фаолиятда иштирок этиш бевосита ваколатига киради *(9, 11, 12-моддалар)*

- фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари, ННТ, фуқаролар ва ОАВ ушбу фаолиятда иштирок этади *(14, 15-моддалар)*

- давлат органлари ва бошқа ташкилотлар:

1) **тушунтириш ишларини амалга оширади;**
2) **ҳуқуқий тарбия ва таълимни, илмий-амалий тадбирларни ташкил этади;**
3) **ўқув-услубий ва илмий адабиётларни ишлаб чиқади *(16-модда)*;**

- ўз мансабдор шахслари ва бошқа ходимларининг ҳуқуқий саводхонлиги ва билимлари даражасини ошириш юзасидан зарур чора-тадбирлар кўради *(17-модда)*

- таълим муассасаларида ҳуқуқий таълим ва тарбия белгиланган давлат таълим стандартларига мувофиқ амалга оширилади *(18-модда)*.

Давлат ва жамият ҳаётининг барча соҳаларида коррупциянинг олдини олишга доир чора-тадбирларни амалга ошириш *(4-боб)*

- Давлат бошқаруви соҳасида коррупциянинг олдини олиш *(19-модда)*

- Ижтимоий-иқтисодий ривожланиш ва тадбиркорлик соҳасида коррупциянинг олдини олиш *(20-модда)*

- Манфаатлар тўқнашувининг олдини олиш ва уни бартараф этиш *(21-модда)*

- Маъмурий тартиб-таомиллар соҳасида коррупциянинг олдини олиш *(22-модда)*

- Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг ва улар лойиҳаларининг коррупцияга қарши экспертизаси *(23-модда)*

Давлат бошқаруви соҳасида коррупциянинг олдини олишга доир чора-тадбирлар

1 давлат органлари фаолияти очиқлиги, ҳисобдорлигини таъминлаш, самарадорлигини ошириш, мансабдор шахсларнинг масъулиятини кучайтириш

2 давлат органлари фаолияти устидан парламент ва жамоатчилик назоратини амалга ошириш

3 ходимларнинг фаолиятида коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларга йўл қўймаслик

4 мансаб ёки хизмат мажбуриятлари бажарилиши самарадорлиги мезонларини, стандартларини ва унинг сифатини баҳолаш тизимини жорий этиш

5 ходимларнинг одоб-ахлоқ қоидаларини самарали амалга ошириш

6 манфаатлар тўқнашувини ҳал қилишнинг ташкилий-ҳуқуқий асосларини takomillashtirish, риоя этилиши юзасидан мониторингни таъминлаш

7 давлат органлари ходимларининг ҳуқуқий мақомини белгилаш, хизматни ўташда шаффоф тартибни ўрнатиш, танлов бўйича саралаш ва хизматда кўтарилиш тизимини жорий этиш

8 жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига риоя этиш

9

давлат органларида коррупцияни олдини олишга доир тадбирлар амалга оширилиши самарадорлигини баҳолаш ва мониторинг ўтказиш

11

мансабдор шахсларни самарали ижтимоий ҳимоя қилиниш, моддий таъминот олишини ва рағбатлантирилишини таъминлаш

10

норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва улар лойиҳаларининг коррупцияга қарши экспертизасини ташкил этиш

12

қонун ҳужжатларида бошқа чора-тадбирлар ҳам назарда тутилиши мумкин

Ижтимоий-иқтисодий ривожланиш ва тадбиркорлик соҳасида коррупциянинг олдини олишга қаратилган чора-тадбирлар

1. Маъмурий ва бюрократик тўсиқларни бартараф этиш, рўйхатга олиш, рухсат этиш ва лицензияга доир тартиб-таомилларни соддалаштириш ҳамда уларнинг тезкорлигини ошириш

2. Органларнинг назорат-текширув вазифаларини мақбуллаштириш, тадбиркорлик субъектларни текшириш тизимини такомиллаштириш

3. Давлат органлари ва тадбиркорлар ўртасидаги муносабатларнинг масофавий шаклларини кенг жорий этиш

4. Тадбиркорликни олиб боришда тенг шарт-шароитлар яратиш ва инсофсиз рақобатга йўл қўймаслик

5. Давлат харидларининг самарали ҳуқуқий механизмларини жорий этиш, давлат харидларини жойлаштиришда ошкоралик, шаффофликни таъминлаш

6. Таълим, соғлиқни сақлаш, ижтимоий таъминот, коммунал хизмат кўрсатиш соҳасида ва ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг бошқа соҳаларида аҳоли учун адолатли шарт-шароитларни ҳамда тенг имкониятларни яратиш

7. Нодавлат ташкилотларда коррупцияга қарши курашишнинг самарали механизмларини жорий этиш

8. Қонун ҳужжатларида бошқа чора-тадбирлар ҳам назарда тутилиши мумкин

Коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларни ўз вақтида аниқлаш ва уларга чек қўйишга, коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларни содир этганлик учун жавобгарликнинг муқаррарлиги принципини таъминлашга доир чора-тадбирлар (5-боб, 25-модда)

Самарали жиноят-ҳуқуқий ва жиноят-процессуал механизмларини яратиш

Коррупцияга қарши курашиш бўйича фаолиятни бевосита амалга оширувчи органларнинг самарали ишини ташкил этиш, фаолиятида коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларга йўл қўймаслик

Ахборот берган шахсларнинг ҳимоя қилинишини таъминлаш

Курашишнинг замонавий шакллари ва усулларидан фойдаланиш, ҲМҚОларнинг техник таъминотини ошириш, замонавий АКТларни жорий этиш

Коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар фактларига доир мурожаатларни тўлиқ, холисона ва ўз вақтида кўриб чиқиш

Судларнинг мустақиллиги ва эркинлигини, улар фаолиятининг очиқлигини таъминлаш

Фаолиятни бевосита амалга оширувчи давлат органлари ўртасида мувофиқлаштириш ва ҳамкорликни таъминлаш

Давлат органлари ходимлари коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар фактлари тўғрисида хабар қилиши шарт *(26-модда)*.

Коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар содир этганлик қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликка сабаб бўлади *(27-модда)*.

Коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар тўғрисида ахборот бераётган шахслар давлат ҳимоясида бўлади *(28-модда)*.

Коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар натижасида қабул қилинган қарорлар бекор қилинади ёки суд тартибида ҳақиқий эмас деб топилди *(29-модда)*.

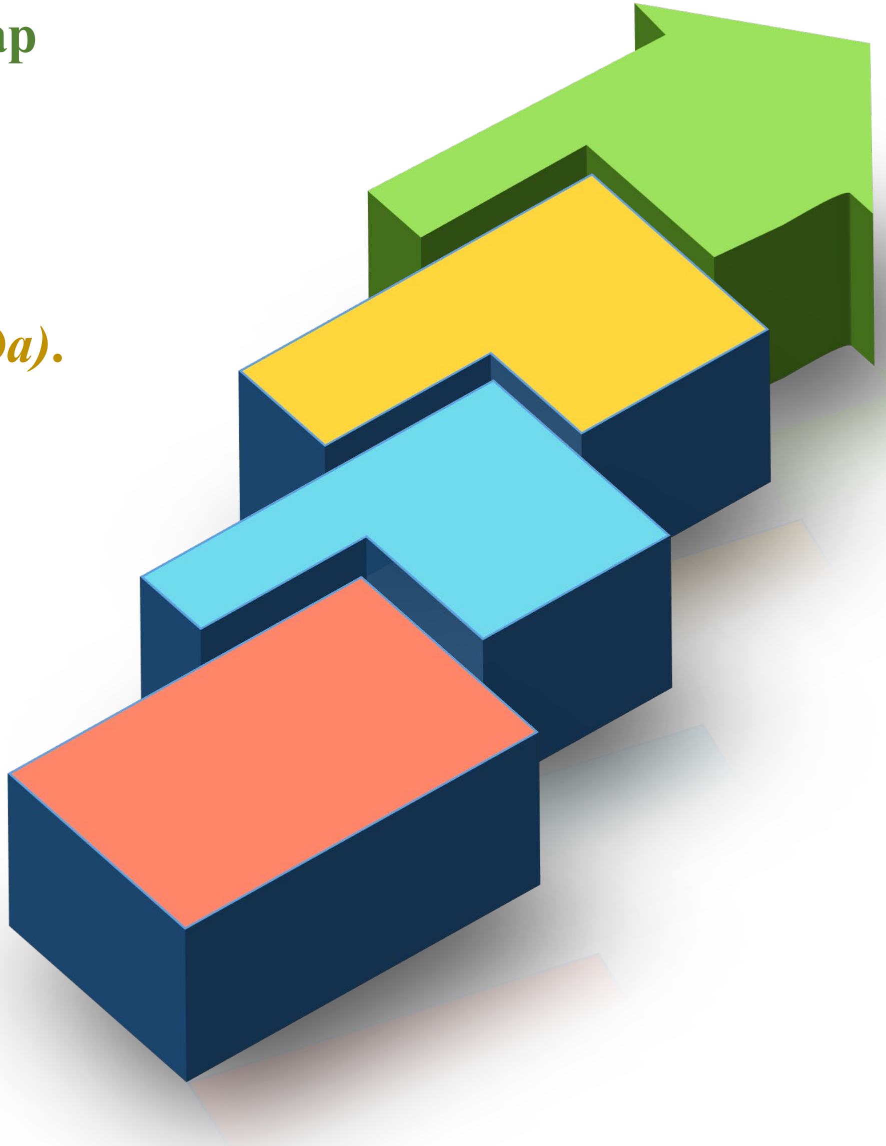

Коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги давлат сиёсати давлат дастурлари ва бошқа дастурлар асосида амалга оширилади

2017-2018 йилларга мўлжалланган коррупцияга қарши курашиш бўйича давлат дастури
(ПҚ-2752 02.02.2017 йил. 5 бўлим ва 51 банддан иборат)

5 бўлим ва 51 банд

1-бўлим — **Коррупцияга қарши курашиш соҳасида қонун ҳужжатларини янада такомиллаштириш**

2-бўлим — **Аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, жамиятда коррупцияга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантириш**

3-бўлим — **Давлат ва жамият ҳаётининг барча соҳаларида коррупциянинг олдини олиш бўйича чора-тадбирлар**

4-бўлим — **Коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларни ўз вақтида аниқлаш, уларга чек қўйиш, уларнинг оқибатларини, уларга имкон берувчи сабаблар ва шарт-шароитларни бартараф этиш**

5-бўлим — **Коррупцияга қарши курашиш соҳасида ташкилий чоралар, тадқиқотлар ўтказиш, халқаро ҳамкорлик**

Ўзбекистон Республикасининг халқаро рейтинглар ва индекслардаги ўрнини яхшилаш

- **Ўзбекистон Республикаси Президентининг 25.02.2019 йилдаги ПҚ-4210-сон "Ўзбекистон Республикасининг халқаро рейтинглар ва индекслардаги ўрнини яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори билан Бош прокуратура Академиясига тадқиқот институти сифатида Transparency International ХНТнинг "Коррупцияни қабул қилиш индекси"га бириктирилган;**

- **хорижий давлатларнинг ижобий тажрибасига асосланган методология ишлаб чиқилган;**

- **Ўзбекистоннинг ривожланиш тенденциялари ҳақидаги маълумотларни, баҳоланаётган йўналиш бўйича тавсиялар ва хорижий давлатларнинг илғор тажрибасини ўз ичига олган ахборотлар маълумот базаси шакллантирилди;**

- **вазирлик ва идоралар ходимлари баҳолаш методологияси билан таништириш бўйича ва уларни рейтинглар билан ишлаш кўникмаларини шакллантириш бўйича тадбирлар ўтказилмоқда;**

- **халқаро рейтингларни тузувчи ва халқаро рейтингларга алоқадор халқаро ташкилотлар билан ҳамкорликни ўрнатиш бўйича тегишли ишлар амалга оширилмоқда.**

Эътиборингиз учун раҳмат !